

Etusivu>Kanteen nostaminen>Sovittelu>Sovittelu perheasioissa>**Sovittelu perheasioissa**
Sovittelu perheasioissa

Romania

Sovittelun järjestämisestä ja sovittelijan ammattia säännellään lailla nro 192/2006. Se sisältää yleisiä säännöksiä, säännöksiä sovittelijan toimesta (sovittelijan pätevydestä, sovittelijan aseman keskeyttämisestä ja lopettamisesta, sovittelulautakunnasta, sovittelijoiden toiminnan järjestämisestä ja harjoittamisesta, sovittelijan oikeuksista, velvollisuuksista ja vastuusta) ja sovittelumenettelystä (sovittelusopimusta edeltävästä menettelystä, sovittelusopimuksesta, sovittelun etenemisestä ja sovittelumenettelyn saattamisesta päätökseen) sekä erityissäännöksiä perhe- ja rikosoikeudellisista riita-asioista. Osapuolet voivat osallistua istuntoon, jossa tiedotetaan sovittelun eduista esimerkiksi toimivaltaiseen tuomioistuimeen viedyssä riita-asiassa. Tiedotusistunnon pitänyt sovittelija antaa osallistumisesta todistuksen. Sovittelun etuja käsittelevän istunnon voi pitää myös tuomari, syyttäjä, oikeudellinen neuvonantaja, asianajaja tai notaari.

Sovittelussa ei käsitellä oikeuksia, jotka ovat luonteeltaan yksinomaan henkilökohtaisia, kuten henkilön asemaan liittyviä tai muita sellaisia osapuolten oikeuksia, jotka eivät perustu sopimukseen tai muuhun oikeustoimeen.

Sovittelu on kaikkien henkilöiden saatavilla tasavertaisesti rodusta, ihonväristä, kansallisuudesta, etnisestä taustasta, kielestä, uskonnosta, sukupuolesta, mielipiteistä, poliittisesta vakaumuksesta, varallisuudesta tai yhteiskunnallisesta asemasta riippumatta.

Sovittelu on yleishyödyllistä toimintaa. Sovittelijalla ei ole tehtävänsä suorittaessaan päätösvaltaa osapuolten saavuttaman sovinnon sisältöön, mutta hän voi auttaa osapuolia tarkistamaan sopimuksen lainmukaisuuden. Sovittelussa voi olla kaksi tai useampia osapuolia. Osapuolilla on oikeus valita sovittelija vapaasti. Sovittelijoita voi olla mukana yksi tai useampia. Oikeusviranomainen, väliesoikeus tai muu lainkäyttötehtävää hoitava viranomainen tiedottaa osapuolille sovittelumenettelyn mahdollisuuksista ja eduista ja kehottaa osapuolia käyttämään sitä hyväkseen riita-asiansa ratkaisemisessa.

Osapuolet voivat pyytää julkista notaaria vahvistamaan aikaansaadun sopimuksen. Tällainen sovittelun tuloksena tehdyn sopimuksen vahvistava asiakirja on täytäntöönpanokelpoinen.

Sovittelusopimuksen osapuolet voivat pyytää tuomioistuimelta sopimuksen vahvistamista koskevaa päätöstä. Toimivalta kuuluu tällöin tuomioistuimelle, jonka tuomiopiiriin kuuluu kumman tahansa osapuolen koti- tai asuinpaikka tai paikka, jonka alueella sovittelusopimus on tehty. Päätös, jolla tuomioistuin vahvistaa osapuolten sopimuksen, tehdään suljetuin ovin. Se on täytäntöönpanokelpoinen.

Perheoikeudellisia riita-asioita koskevat erityissäännökset Sovittelulla voidaan ratkaista puolisoitten väliset erimielisyydet, jotka koskevat avioliiton jatkamista, yhteisten varojen jakamista, lasten huoltajuutta, lasten kotipaikan määrittämistä ja lapsille maksettavaa elatusapua. Sen avulla voidaan ratkaista myös muita puolisoitten välisiä erimielisyyksiä, jotka koskevat heidän lakisääteisiä oikeuksiaan. Osapuolten saavuttama sovittelusopimus asiassa tai riita-asiassa, joka koskee huoltajuutta, lapsille maksettavaa elatusapua ja lasten kotipaikan määrittämistä, on muodoltaan sovintoon perustuva tuomio (*hotărâre de expedient*). Puolisot esittävät yhteisymmärryksensä avioliiton purkamisesta ja avioeroon liittyvistä seikoista tuomioistuimelle, jolla on toimivalta määrätä avioero. Sovittelija valvoo, ettei sovittelun tulos ole lasten edun vastainen ja kannustaa vanhempia keskittymään ensisijaisesti lasten tarpeiden ja vanhempainvastuun täyttämiseen sen varmistamiseksi, ettei asumus- tai avioero haittaa lasten kasvua ja kehitystä.

Ennen sovittelusopimuksen tekemistä tai jo menettelyn aikana sovittelija pyrkii saamaan tietoonsa, onko osapuolten välinen suhde väkivaltainen ja onko tällä vaikutusta sovitteluun. Sovittelija päättää sen jälkeen, onko sovitteluratkaisu tällaisissa olosuhteissa tarkoituksenmukainen. Jos sovittelija saa sovittelun aikana tietoonsa tosiseikkoja, jotka vaarantavat lapsen normaalin kasvun ja kehityksen tai ovat vakavasti lasten edun vastaisia, hänen on käännyttävä toimivaltaisen viranomaisen puoleen.

Perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta annettu asetus nro 217/2003 on säännöksiä laitoksista, joiden tehtävänä on perheväkivallan ehkäiseminen ja torjunta ja riita-asian osapuolten ohjaaminen sovitteluun. Siinä säädetään myös perheväkivallan ehkäisemiseen ja torjuntaan erikoistuneista yksiköistä (esimerkiksi pahoinpitelijöille tarkoitetut tukikeskukset, joissa annetaan neuvonta- ja perhesovittelupalveluja ja joissa perheväkivaltatapaukset voidaan ottaa sovitteluun osapuolten pyynnöstä) sekä suojelujärjestyksestä ja rahoituksesta perheväkivallan ehkäisemisen ja torjunnan alalla.

Siviiliprosesseissa tuomari suosittelee osapuolille sovintoratkaisua ja pyrkii koko oikeudenkäynnin ajan saavuttamaan sellaisen.

Jos riita-asiassa on mahdollista käyttää sovittelumenettelyä, tuomari voi pyytää osapuolia osallistumaan tiedotusistuntoon, jossa käsitellään sovittelun etuja. Tuomari ottaa asian olosuhteet huomioon ja suosittelee osapuolille sovittelua missä tahansa vaiheessa oikeuskäsittelyä katsoessaan tämän tarpeelliseksi. Sovittelu ei ole osapuolille pakollinen.

Jos tuomari suosittelee sovittelua, osapuolet – mikäli ne eivät ole jo pyrkineet ratkaisemaan riita-asiaansa sovittelulla ennen asian viemistä oikeuteen – tapaavat sovittelijan saadakseen tietoa sovittelun eduista. Tämän jälkeen osapuolet päättävät, hyväksyvätkö ne riita-asian ratkaisemisen sovittelulla.

Jos osapuolet ovat asiasta samaa mieltä, tuomari vahvistaa niiden saavuttaman yhteisymmärryksen antamassaan tuomiossa.

Avioerohakemukseen voidaan liittää avioliiton purkamista ja tarvittaessa muita avioeroon liittyviä seikkoja koskeva yhteisymmärrys, jonka puolisot ovat saavuttaneet sovittelumenettelyssä.

Lapsen oikeuksien suojelusta ja edistämisestä annettu laki nro 272/2004 sisältää lapsen oikeuksiin liittyviä säännöksiä (jotka koskevat kansalaisoikeuksia ja -vapauksia, vaihtoehtoisia perhe- ja kasvuympäristöjä, lapsen terveyttä ja hyvinvointia, koulutusta ja virkistys- ja kulttuuritoimintaa), väliaikaisesti tai lopullisesti muualla kuin vanhempiensa hoidossa oleviin lapsiin liittyviä erityissäännöksiä (jotka koskevat sijoittamista, kiireellistä sijoittamista, erityisvalvontaa ja erityissuojelutoimenpiteiden toteuttamisen seuranta), lastensuojeluun liittyviä säännöksiä (jotka koskevat pakolaisia ja aseellisen konfliktin uhreja, rikoksentehtäjiä, jotka eivät ole teostaan rikosoikeudellisessa vastuussa, lastensuojelua tapauksissa, joihin liittyy väkivaltaa, heitteillejättöä ja hyväksikäyttöä taloudellinen hyväksikäyttö mukaan luettuna, huumeidenkäyttöä ja pahoinpitelyä, lapsia, joiden vanhemmat ovat ulkomailla töissä, sieppauksia ja ihmiskaupan eri muotoja), sekä säännöksiä keskus- ja paikallistason lastensuojelulaitoksista ja -palveluista, yksityisistä organisaatioista ja lastensuojelujärjestelmän rahoittamisesta.

Julkisella sosiaalihuollolla on velvollisuus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sellaisten riskitilanteiden havaitsemiseksi ajoissa, jotta voitaisiin estää lapsen ja hänen vanhempiensa erottaminen tai estää vanhempien väkivaltaista käytöstä ja perheväkivaltaa. Ennen kuin lapsi otetaan huostaan tai vanhempainoikeuksia rajoitetaan, laissa säädetyt palvelut ja etuudet on toteutettava järjestelmällisesti siten, että erityisesti korostetaan vanhemmille tiedottamista, neuvontaa, terapiaa tai sovittelua palvelusuunnitelman pohjalta.

Päivitetty viimeksi: 24/01/2017

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.

Näiden sivujen kansallisesta sisällöstä vastaavat jäsenvaltiot päivittävät parhaillaan sivuja Britannian EU-erosta johtuvien muutosten vuoksi. Kaikki sivut eivät välttämättä ole vielä ajan tasalla, mutta tiedot korjataan aikanaan.